

**Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації
Фаховий коледж Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка**

Циклова комісія педагогіки, психології та методик навчання

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Заступник директора
з навчальної роботи**

Павло ЯЛОВСЬКИЙ

«5» вересня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика фізичного виховання дітей дошкільного віку

Освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр

Галузь знань А Освіта

Спеціальність А2 Дошкільна освіта

Освітньо-професійна програма Дошкільна освіта

Кременець – 2025

Сабран Н. М. Методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів фахової передвищої освіти з галузі знань А Освіта за спеціальністю А2 Дошкільна освіта. Кременець, 2025. 19 с.

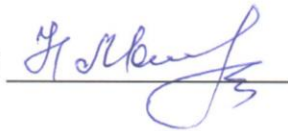
Розробник:

Сабран Надія Михайлівна – викладач циклової комісії педагогіки, психології та методик навчання Фахового коледжу КОГПА ім. Тараса Шевченка.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії педагогіки, психології та методик навчання

Протокол від «01» вересня 2025 р. № 1

Голова циклової комісії

Надія САБРАН

1. Вступ

Фізичне виховання як невід’ємна складова освіти забезпечує можливість набуття кожною людиною необхідних науково обґрунтованих знань про здоров’я і засоби його зміцнення, про шляхи і методи протидії хворобам, про методики досягнення високої працездатності та тривалої творчої активності. Сьогодні зростає потреба модернізації системи професійної підготовки фахівців, здатних до забезпечення й розвитку фізичного, психічного, соціального та духовного здоров’я кожного члена суспільства. Досягнення цієї мети уможливорює вивчення здобувачами фахової передвищої освіти низки освітніх компонентів, чільне місце серед яких посідає навчальна дисципліна «Методика фізичного виховання дітей дошкільного віку».

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Методика фізичного виховання дітей дошкільного віку» складена для навчання здобувачів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» відповідно до освітньо-професійної програми Дошкільна освіта з галузі знань А Освіта за спеціальністю А2 Дошкільна освіта.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма здобуття освіти		
Кількість кредитів ECTS: 6+1*	Галузь знань А Освіта	Нормативна		
Модулів – 2*	Спеціальність А2 Дошкільна освіта			
Змістових модулів – 4	Освітньо-професійна програма Дошкільна освіта	Рік підготовки:		
Загальна кількість годин – 180+30*		1-й	2-й	
		Семестр		
		1-й	2-й	4-й
		Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4,2 самостійної роботи здобувача освіти – 3,5; 1,5; 30*	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	24 год.	14 год.	
		Практичні		
		36 год.	18 год.	
		Семінарські		
		4 год.	2 год.	
		Самостійна робота/ підготовка та проходження екзамену		
		38/18год.	14/12год.	30год*
		Вид контролю: Екзамен: 2-й семестр; захист курсової роботи – 4-й семестр		

*застосовується у разі написання з освітнього компоненту курсової роботи

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 54,5% / 45,5 %.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Методика фізичного виховання дітей дошкільного віку» є підготовка фахівців у галузі фізичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

Основні завдання курсу:

- 1) Озброєння знаннями загальних питань теорії фізичного виховання і теорії та методики фізичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку;
- 2) Оволодіння знаннями, вміннями, навичками для проведення різних організаційних форм фізичної культури у закладах дошкільної освіти;
- 3) Прищеплення навичок коригування відхилень у фізичному розвитку дітей;
- 4) Ознайомлення з передовим педагогічним досвідом роботи з фізичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.
- 5) Виховання у здобувачів стійкого інтересу до питань вдосконалення фізичного виховання дошкільників, стимулювати в них творчий підхід.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у здобувачів фахової передвищої освіти повинні бути сформовані такі **компетентності**:

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК7 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК2 Здатність до фізичного розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, формування життєво необхідних умінь та навичок, рухового досвіду та розвитку фізичних якостей.

СК4 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку основ здорового способу життя, здоров'язбережувальних навичок.

СК13 Здатність до організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних фізичних і психічних можливостей дітей в найбільш оптимальних для них формах.

СК16 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) свідомої потреби у регулярних заняттях фізичною культурою.

Програмні результати навчання

Нормативний зміст вивчення здобувачами фахової передвищої освіти навчальної дисципліни «Методика фізичного виховання дітей дошкільного віку» сформульований у таких програмних результатах навчання:

РН2 Планувати та організовувати освітній процес у закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів здоров'язбереження, особистісно зорієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

РН3 Встановлювати зв'язок між процесом розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до їхніх вікових особливостей.

РН4 Окреслювати завдання, форми взаємодії «родина – заклад дошкільної освіти – початкова школа» та їх реалізації в умовах закладу дошкільної освіти.

РН5 Виявляти та узагальнювати результати різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку з використанням педагогічних технологій.

РН7 Передбачати та оцінювати результати власної діяльності з урахуванням закономірностей освітнього процесу закладу дошкільної освіти.

РН8 Визначати концептуальні засади, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН9 Визначати завдання, зміст специфічно дитячих видів діяльності (предметно-практичної, ігрової, пізнавальної) та організовувати їх відповідно до освітніх програм.

РН11 Мати навички збереження та зміцнення психічного, фізичного та соціального здоров'я, попередження та протидії булінгу, формування навичок здорового способу життя у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН14 Формувати компетентності у просторі освітніх напрямів роботи закладу дошкільної освіти через організацію самостійної творчої діяльності (ігрової, художньо-естетичної) дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН16 Володіти методиками та технологіями зони актуального та ближнього розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку різного рівня розвитку.

РН18 Організовувати та розділяти предметно-просторове розвивальне середовище на осередки діяльності в групах дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН20 Забезпечувати формування наскрізних умінь особистості дитини в різних видах діяльності в умовах закладу дошкільної освіти.

РН21 Демонструвати уміння організовувати роботу з фізичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку у закладі дошкільної освіти.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи методики фізичного виховання

Тема 1. Предмет теорії та методики фізичного виховання дітей.

Основні питання теорії фізичного виховання, їх значення та історична обумовленість. Наукові засади теорії та методики фізичного виховання.

Зв'язок теорії фізичного виховання з іншими науковими дисциплінами.

Основні методи наукових досліджень в теорії фізичного виховання.

Мета та завдання фізичного виховання. Місце і роль фізичної культури в загальній системі виховання дітей дошкільного віку.

Фізичне виховання дітей дошкільного віку в працях педагогів минулого (Й.Г.Песталоцці, Ж.-Ж.Руссо, К.Д.Ушинський тощо).

Вітчизняна наука про фізичне виховання підростаючих поколінь. Сучасні дослідники фізичного виховання дошкільників і їх роль в розвитку теорії та методики фізичного виховання (Е.С.Вільчковський, Т.І.Дмитренко тощо).

Система фізичного виховання в сучасних закладах дошкільної освіти. Сучасні проблеми теорії фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Тема 2. Завдання та засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Обумовленість завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку анатомічними і психофізіологічними особливостями їх організму.

Оздоровчі завдання, освітні та виховні завдання.

Фізичні вправи – основний засіб фізичного виховання дітей. Класифікація і загальна характеристика фізичних вправ.

Використання оздоровчих сил природи (сонця, повітря, води) з метою фізичного виховання.

Психо-гігієнічні фактори як засіб фізичного виховання.

Загартування як комплексна система оздоровчо-виховних впливів. Види загартувальних процедур в умовах закладу дошкільної освіти.

Базова програма та варіативні програми фізичного розвитку дітей.

Тема 3. Загальні основи навчання та розвитку у процесі фізичного виховання.

Єдність навчання, виховання та розвитку дітей у процесі фізичного виховання.

Принципи навчання рухових дій.

Методи та прийоми навчання фізичних вправ. Поняття про метод та методичний прийом. Класифікація і загальна характеристика методів і прийомів навчання фізичних вправ.

Наочні, словесні та практичні методи та прийоми.

Інноваційні методи навчання фізичних вправ дітей дошкільного віку.

Закономірності формування рухових умінь та навичок. Поняття про рухове вміння та навичку. Етапи формування рухової навички.

Тема 4. Фізичне виховання дітей раннього віку.

Значення фізичного виховання для психофізичного розвитку дітей раннього віку. Специфіка завдань і засобів фізичного виховання.

Фізичне виховання дітей першого року життя. Створення відповідних умов для нормального фізичного розвитку та активної поведінки дітей. Фізичні вправи. Застосування масажу та фізичних вправ для розвитку дітей першого року життя. Прийоми масажу. Методика проведення гімнастики і масажу в ранньому віці.

Фізичне виховання дітей другого року життя. Створення умов, які сприяють розвитку оптимальної рухової активності дітей.

Рухливі ігри та ігрові вправи. Заняття з фізичної культури з підгрупами дітей. Організація самостійної рухової діяльності дітей другого року життя.

Тема 5. Розвиток рухових якостей у дітей дошкільного віку.

Взаємозв'язок рухової навички і фізичних якостей. Методика розвитку рухових (фізичних) якостей у дітей дошкільного віку: швидкості, спритності, гнучкості, витривалості, сили. Особливості розвитку фізичних якостей у дошкільників.

Змістовий модуль 2. Методика навчання дітей дошкільного віку фізичних вправ

Тема 6. Методика навчання основних рухів.

Основні рухи. Поняття, значення та характеристика основних рухів. Види основних рухів: ходьба, біг, стрибки, лазіння, повзання, метання, вправи з рівноваги. Специфіка впливу кожного з основних рухів на розвиток дитини. Техніка основних рухів і її особливості в дошкільному віці.

Методика навчання основних рухів дітей різних вікових груп. Методичні прийоми навчання з урахуванням віку дітей. Застосування підготовчих та підвідних вправ.

Засоби для попередження травматизму у дітей під час виконання основних рухів. Прийоми страховки.

Тема 7. Методика навчання шикувальних вправ.

Шикувальні вправи. Загальна характеристика шикувальних вправ. Значення і місце шикувальних вправ у процесі фізичного виховання дошкільників.

Види шикувальних вправ. Техніка виконання. Методика навчання шикувальних вправ дітей різних вікових груп: організація дітей, прийоми навчання, музичний супровід.

Танцювальні вправи для дітей передшкільного віку.

Тема 8. Загальнорозвивальні вправи.

Загальнорозвивальні вправи. Загальна характеристика. Значення і особливості загальнорозвивальних вправ, їх класифікація. Характеристика вихідних положень для ніг, рук, сидячи та лежачи.

Підбір загальнорозвивальних вправ для дітей різних вікових груп. Застосування дрібного фізкультурного інвентаря та посібників. Дозування та темп виконання. Музичний супровід вправ.

Методи і прийоми навчання загальнорозвивальних вправ. Організація дітей. Навчання правильного дихання. Вимоги до складання комплексів.

Тема 9. Рухливі ігри та методика їх проведення.

Рухливі ігри. Характеристика рухливої гри як засобу та методу фізичного виховання і загального розвитку дитини. Класифікація рухливих ігор. Ускладнення та варіативність рухливих ігор протягом дошкільного віку.

Методика проведення: підготовка до гри, організація дітей, пояснення змісту і правил гри, роздача атрибутів, керівництво процесом гри, підведення результатів гри.

Особливості підбору та керівництва рухливими іграми дітей різних вікових груп. Роль вихователя в організації та проведення рухливих ігор з дітьми першої та другої молодших груп.

Особливості організації та проведення українських народних рухливих ігор.

Тема 10. Методика проведення ігор з елементами спорту.

Ігри з елементами спорту. Значення ігор спортивного характеру, їх вплив на зміцнення здоров'я, підвищення рухової підготовленості, комплексний розвиток фізичних якостей дітей.

Особливості методики проведення ігор з елементами спорту: городки, бадмінтон, настільний теніс, баскетбол, футбол, хокей. Їх зміст та правила. Дозування навантаження. Обладнання та інвентар для ігор спортивного характеру, умови і місце проведення. Попередження травматизму.

Тема 11. Методика навчання спортивних вправ.

Вправи спортивного характеру. Загальна характеристика вправ спортивного характеру (ходьба на лижах, катання на санках, ковзанах, роликах, велосипеді, плавання). Їх комплексний вплив на організм дитини (формування та вдосконалення рухових навичок, розвиток фізичних якостей та функцій організму, виховання морально-вольових рис характеру).

Правила підбору спортивних вправ, їх місце в режимі дня закладу дошкільної освіти. Загальні положення керівництва спортивними вправами. Планування спортивних вправ.

Змістовий модуль 3. Форми роботи з фізичного виховання

Тема 12. Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі дня закладу дошкільної освіти.

Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі дня. Значення ранкової та гігієнічної гімнастики після денного сну для всебічного розвитку дітей та зміцнення їх здоров'я.

Структура і зміст ранкової гімнастики. Підбір вправ. Складання комплексів.

Методика проведення ранкової гімнастики з дітьми різних вікових груп. Темп виконання фізичних вправ, контроль за диханням. Дозування фізичного навантаження. Вимоги щодо одягу дітей при проведенні гімнастики у приміщенні та на фізкультурному майданчику. Роль музичного супроводу під час ранкової гімнастики.

Особливості методики проведення гігієнічної гімнастики після денного сну.

Фізкультурні хвилини. Обґрунтування необхідності та часу проведення. Специфіка підбору фізичних вправ. Методика проведення.

Фізкультурні паузи (динамічні перерви). Значення, зміст фізкультурних пауз у залежності від місця їх проведення та віку дітей. Дозування фізичного навантаження та тривалість.

Тема 13. Заняття з фізичної культури як організаційна форма навчання дітей фізичних вправ.

Заняття з фізичної культури як організаційна форма систематичного навчання дітей фізичних вправ. Завдання заняття: оздоровчі, освітні та виховні. Типи і форми проведення фізкультурних занять.

Структура та зміст занять з фізичної культури. Взаємозв'язок частин заняття (підготовчої, основної та заключної).

Методика проведення занять з дітьми різних вікових груп. Загальна та моторна щільність заняття. Регулювання фізичних навантажень. Способи організації дітей при виконанні фізичних вправ.

Особливості змісту і методики проведення фізкультурних занять на повітрі в різні пори року.

Тема 14. Нетрадиційні форми роботи з фізичного виховання.

Заповіді та золоті формули рухового розвитку авторської програми М.М.Єфименка «Театр фізичного виховання та оздоровлення дітей дошкільного та молодшого шкільного віку». Характеристика основних рухових режимів.

Ігровий метод фізичного виховання. Вибір теми великої тематичної гри (макрогри). Ситуаційна міні-гра як складова частина макрогри. Ігровий простір та ігрова атмосфера у процесі проведення макрогри.

Колір і музика у фізичному вихованні дошкільників.

Горизонтальний пластичний балет як нова форма фізичного виховання дітей. Особливості проведення гімнастики пробудження.

Тема 15. Забезпечення рухової активності в повсякденному житті дітей.

Поняття рухова активність дитини. Види рухової активності. Якісна та кількісна характеристика рухової активності дітей. Результати досліджень проблеми рухової активності дошкільників (Е.С.Вільчковський, Т.І.Дмитренко), їх застосування в практиці роботи закладів дошкільної освіти. Педагогічне керівництво самостійною руховою діяльністю. Шляхи керівництва самостійною руховою діяльністю дітей. Регулювання фізичного навантаження. Забезпечення безпеки дітей.

Руховий режим у закладі дошкільної освіти. Принципи побудови рухового режиму. Вплив рухового режиму на дитячий організм.

Організація активного відпочинку дітей. Фізкультурні розваги. Фізкультурні свята. Значення, зміст і специфіка. Їх місце в режимі дня. Методика проведення фізкультурних розваг з дітьми різного віку.

День здоров'я та канікули. Зміст, специфіка в різні пори року. Організація самостійної рухової активності, туристичних походів, рухливих ігор, вправ, конкурсів і інших організаційних форм фізичного виховання. Методика їх проведення в різних групах закладів дошкільної освіти.

Прогулянки і екскурсії за межі закладу дошкільної освіти. Вибір маршруту та способу пересування. Методика проведення прогулянок, малих турпоходів, екскурсій. Організація дітей, забезпечення страхування.

Індивідуальна та диференційована робота з дітьми. Групи здоров'я.

Домашні завдання з фізичної культури. Особливості домашніх завдань і критерії їх оцінки.

Змістовий модуль 4. Педагогічний менеджмент в організації фізичного виховання в закладі дошкільної освіти

Тема 16. Планування та облік роботи з фізичного виховання в закладі дошкільної освіти.

Значення планування та обліку роботи в закладі дошкільної освіти. Основні вимоги щодо планування навчального матеріалу з фізичної культури. Етапи планування.

Розподіл програмного матеріалу з фізичної культури у перспективному плані.

Оперативне планування з фізичної культури. Вимоги до складання плану-конспекту занять з фізичної культури.

Види обліку роботи з фізичної культури.

Тема 17. Матеріальна база фізичного виховання в закладі дошкільної освіти.

Значення матеріальної бази для роботи з фізичного виховання в закладі дошкільної освіти. Педагогічні та гігієнічні вимоги до фізкультурного обладнання.

Зміст, розміщення фізкультурного обладнання і посібників у вікових групах.

Обладнання фізкультурного залу, обладнання фізкультурного майданчика.

Тема 18. Фізичне виховання дитини в сім'ї.

Зв'язок сім'ї та закладу дошкільної освіти в роботі з фізичного виховання дітей. Психомоторні показники розвитку дитини за перший рік. Орієнтовні режими дня дитини від одного до двох та від трьох до шести років. Гігієнічні вимоги до харчування, організації сну та загартування організму дитини.

Форми фізичного виховання дітей в сім'ї. Приклад батьків у впровадженні засобів фізичної культури в повсякденний побут сім'ї. Основні форми роботи закладів дошкільної освіти з сім'єю з питань фізичного виховання дітей.

Модуль 2. Написання та захист курсової роботи

З освітнього компоненту передбачено написання курсової роботи (за вибором здобувача освіти). Особливості підготовки курсової роботи висвітлено у методичних рекомендаціях щодо написання та захисту курсових робіт з методики фізичного виховання дітей дошкільного віку для здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю А2 Дошкільна освіта. Процедура захисту курсової роботи регламентується Положенням про написання та захист курсових робіт у Фаховому коледжі Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Денна форма				
	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекц.	практ	сем	сам. роб./ підготов ка та проходж ення екзамену

1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Методика фізичного виховання					
Змістовий модуль 1. Загальні основи методики фізичного виховання					
Тема 1. Предмет та основні поняття теорії та методики фізичного виховання дітей.	6	2			4
Тема 2. Завдання та засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку.	8	2	2		4
Тема 3. Загальні основи навчання та розвитку в процесі фізичного виховання.	6	2		2	2
Тема 4. Фізичне виховання дітей раннього віку.	10	2	4		4
Тема 5. Розвиток рухових якостей у дітей дошкільного віку.	5	2			3
Разом за змістовим модулем 1.	35	10	6	2	17
Змістовий модуль 2. Методика навчання дітей дошкільного віку фізичних вправ					
Тема 6. Методика навчання основних рухів.	21	4	10		7
Тема 7. Методика навчання шикувальних вправ.	8	2	2		4
Тема 8. Загальнорозвивальні вправи.	16	2	10		4
Тема 9. Рухливі ігри та методика їх проведення.	12	2	6		4
Тема 10. Методика проведення ігор з елементами спорту.	5	2	2		1
Тема 11. Методика навчання спортивних вправ.	5	2		2	1
Підготовка до екзамену.	18				18
Разом за змістовим модулем 2.	85	14	30	2	21/18
Разом за 1-й семестр	120	24	36	4	38/18
Змістовий модуль 3. Форми роботи з фізичного виховання					
Тема 12. Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі дня ЗДО.	12	2	6		4
Тема 13. Заняття з фізичної культури як організаційна форма навчання дітей фізичних вправ.	12	2	8		2
Тема 14. Нетрадиційні форми роботи з фізичного виховання	4	2			2
Тема 15. Забезпечення рухової активності дітей у повсякденному житті.	9	2	2	2	3

Разом за змістовим модулем 3.	37	8	16	2	11
Змістовий модуль 4. Педагогічний менеджмент в організації фізичного виховання в закладі дошкільної освіти					
Тема 16. Планування та облік роботи з фізичного виховання в ЗДО.	6	2	2		1
Тема 17. Матеріальна база фізичного виховання в ЗДО.	3	2			1
Тема 18. Фізичне виховання дитини в сім'ї.	2	2			1
Разом за змістовим модулем 4.	11	6	2		3
Підготовка та проходження екзамену.	12				12
Разом за 2-й семестр.	60	14	18	2	14/12
Разом годин за модулем 1.	180	38	54	6	52/30
Модуль 2. Написання та захист курсової роботи					
Разом годин за модулем 2.	30*				30*
Разом годин за навчальним планом.	180+30*	38	54	6	52/30+30*

*застосовується у разі написання з освітнього компоненту курсової роботи

6. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Реалізація завдань фізичного виховання, особливості застосування засобів та методів у системі роботи з дітьми дошкільного віку	2
2	Фізичні вправи – основний засіб фізичного виховання	2
3	Форми роботи з фізичного виховання	2
	Разом	6

7. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз змісту програм з фізичного виховання дітей у закладі дошкільної освіти	2
2	Складання конспектів занять з фізичного розвитку для дітей 2-го року життя	2
3	Самостійне проведення занять з фізичного розвитку з дітьми 2-го року життя	2
4	Методи та прийоми навчання ходьби та бігу	2

5	Методи та прийоми навчання вправ з рівноваги	2
6	Методи та прийоми навчання вправ з лазіння та повзання	2
7	Методи та прийоми навчання метання	2
8	Методи та прийоми навчання стрибків	2
9	Оволодіння технікою виконання вправ з шиккування та перешикування	2
10	Складання комплексів загальнорозвивальних вправ для дітей молодшого дошкільного віку	2
11	Складання комплексів загальнорозвивальних вправ для дітей старшого дошкільного віку	2
12	Виконання і проведення загальнорозвивальних вправ без предметів	2
13	Виконання і проведення загальнорозвивальних вправ з предметами	2
14	Виконання і проведення загальнорозвивальних вправ з нестандартними посібниками	2
15	Проведення рухливих ігор в молодшому дошкільному віці	2
16	Проведення рухливих ігор у старшому дошкільному віці	2
17	Самостійне проведення ігор-естафет	2
18	Навчання елементів спортивних ігор дітей старшого дошкільного віку	2
19	Складання комплексів вправ ранкової гімнастики для дітей передшкільного віку	2
20	Самостійне проведення ранкової гімнастики в II молодшій і середній групах	2
21	Самостійне проведення ранкової гімнастики в старшій групі	2
22	Складання конспектів занять з фізичної культури для дітей молодшого дошкільного віку	2
23	Самостійне проведення занять з фізичної культури з дітьми молодшого дошкільного віку	2
24	Складання конспектів занять з фізичної культури для дітей старшої групи	2
25	Самостійне проведення занять з фізичної культури в старшій групі	2
26	Проведення фізкультурних свят та Днів здоров'я	2
27	Складання перспективного плану роботи з фізичного виховання	2
	Разом	54

8. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поради Василя Сухомлинського стосовно зміцнення здоров'я	2

	дітей	
2	Основні методи наукових досліджень у теорії фізичного виховання	2
3	Програма розвитку дитини дошкільного віку, варіативні програми фізичного виховання	2
4	Нетрадиційні методи загартування	2
5	Співвідношення дидактичних методів та прийомів на різних етапах навчання дошкільників рухових дій	2
6	Вплив рухової активності на фізичний розвиток дітей 2-го року життя	2
7	Охарактеризувати види масажу, розкрити їх значення	2
8	Особливості розвитку рухових якостей у дітей дошкільного віку	3
9	Техніка виконання основних рухів	4
10	Навички основних рухів у дітей дошкільного віку	3
11	Розкрити прийоми страхування та попередження дитячого травматизму у процесі фізичного виховання	2
12	Складання переліку розпоряджень і команд для стройових вправ по всіх вікових групах.	2
13	Складання загальнорозвивальних вправ з предметами, на предметах, біля предметів	4
14	Складання ігор-естафет	2
15	Особливості використання українських народних ігор	2
16	Складання конспектів занять з навчання спортивних ігор та вправ	2
17	Складання комплексів вправ гігієнічної гімнастики	2
18	Скласти 2-3 комплекси фізкультурних пауз	2
19	Складання конспекту заняття з фізичного розвитку на свіжому повітрі для дітей передшкільного віку	2
20	Підбір та розробка сценаріїв занять за методикою М.М.Єфименка	2
21	Складання сценарію фізкультурного свята	2
22	Особливості організації прогулянки в даному закладі дошкільної освіти	1
23	Складання календарного плану роботи вихователя (фізичний розвиток)	1
24	Виготовити нестандартне фізкультурне обладнання для дітей дошкільного віку.	1
25.	Підготувати папки-пересувки для батьків з актуальних проблем фізичного виховання дітей дошкільного віку.	1
	Разом	52
	Підготовка та проходження екзамену	30
	Написання та захист курсової роботи	30*
	Разом	82/30+30*

*застосовується у разі написання з освітнього компоненту курсової роботи

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти під час самостійної роботи на семінарських (практичних) заняттях

1-2 бали – здобувач фахової передвищої освіти володіє елементарними теоретичними знаннями, його відповіді правильні, але недостатньо осмислені; завдання для самостійної роботи виконує на низькому рівні, з неточностями; результати виконання практичних завдань здобувача освіти свідчать про початковий рівень сформованості вмінь.

3 бали – здобувач фахової передвищої освіти на середньому рівні володіє теоретичними знаннями, його відповіді повні, але з деякими неточностями; здатний до виконання практичних завдань, однак не в повному обсязі, з помилками.

4 бали – здобувач фахової передвищої освіти володіє системними знаннями та здатністю до їх практичного застосування; правильно або з незначними помилками та в повному обсязі виконує практичні завдання.

5 балів – здобувач фахової передвищої освіти на високому рівні володіє теоретичними знаннями та здатний до їх творчого практичного використання; правильно виконує практичні завдання; активно працює над підвищенням рівня своєї професійної компетентності.

9. Методи навчання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: лекція (лекція-інформація, проблемна лекція, лекція-дискусія, лекція-демонстрація), практичні заняття, бесіда, розповідь, практичні роботи, самостійна робота, спостереження.

10. Методи контролю

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне, фронтальне, групове), практичні заняття, перевірка виконання здобувачами завдань самостійної роботи, інтерактивні методи у процесі обговорення питань практичних занять, захист курсової роботи (у разі виконання з освітнього компоненту курсової роботи).

Як результати навчання за освітнім компонентом може бути визнана участь здобувачів фахової передвищої освіти у програмах формальної та/або неформальної освіти (курси підвищення кваліфікації, тренінги, вебінари, майстер-класи тощо) за умови документального підтвердження (сертифікати, свідоцтва, програми курсів), встановлення відповідності набутих компетентностей програмним результатам навчання за освітнім компонентом та згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в фаховому коледжі.

Результати навчання за освітнім компонентом можуть бути частково визнані за рахунок участі здобувачів фахової передвищої освіти в онлайн курсі «Нетрадиційні атрибути як важливий і ефективний засіб заохочення дошкільників до активної рухової діяльності» (посилання: <https://ruh.com.ua/training/netradicijni-atributi-ak-vazlivij-i-9500?inpoint=hub.atoms.com.ua>), обсягом 6 годин. Підставою для визнання результатів навчання є сертифікат про успішне завершення курсу. Отримані результати можуть бути зараховані як 6 годин практичних занять з теми «Рухливі ігри та методика їх проведення» відповідно до змісту освітнього компоненту.

Підсумковий контроль: екзамен у 2-ому семестрі.

11. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти з навчальної дисципліни «Методика фізичного виховання дітей дошкільного віку»

Оцінку «5», «відмінно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який на високому рівні володіє теоретико-методологічними знаннями у сфері фізичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку. Уміє максимально використовувати у педагогічній діяльності набуті знання і практичні уміння, успішно розв'язує проблеми особистісного розвитку дітей, формування здатності в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку свідомої потреби у регулярних заняттях фізичною культурою, збереження та зміцнення психічного, фізичного та соціального здоров'я, формування навичок здорового способу життя у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку. Прагне до самовдосконалення, демонструє готовність до ефективної організації фізичного виховання в закладах дошкільної освіти.

Оцінку «4», «добре» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який володіє навчально-програмовим матеріалом у процесі розв'язання творчих завдань з курсу, однак допускає термінологічні помилки, не завжди логічно використовує теоретичні знання. Вирізняється стандартністю педагогічного мислення. Потребує вдосконалення умінь та навичок, здобутих під час вивчення навчальної дисципліни, розвитку рівня професійної мотивації.

Оцінку «3», «задовільно» – здобувач фахової передвищої освіти, який виявляє знання і розуміння основних аспектів проблеми фізичного виховання дітей дошкільного віку (раннього та передшкільного), проте вони недостатньо глибокі та осмислені. Інколи демонструє алогічність у відтворенні навчального матеріалу. Виявляє вміння частково аналізувати теоретичні аспекти проблем фізичного виховання дітей дошкільного віку (раннього та передшкільного), проте робить неточні висновки. Не вміє застосувати здобуті знання для вирішення завдань фізичного виховання, які виникають у процесі проведення фізкультурно-оздоровчої роботи у закладі дошкільної освіти.

Оцінку «2», «незадовільно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення навчальної дисципліни. Демонструє елементарні знання теоретичного матеріалу. Не здобув практичних умінь і навичок, необхідних для фізичного виховання в закладах дошкільної освіти. Не вміє логічно мислити і висловлювати свою думку.

12. Методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення, періодичні видання, методичні посібники, мультимедійні презентації за змістом тем, матеріали візуального супроводження лекцій.

13. Рекомендована література

Основна

1. Вільчковський Е. ., Курок О. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : підручник. Суми: ПФ Видавництво «Університетська книга», 2019. 467 с.

2. Вільчковський Е., Курок О. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. 3-тє вид., стер. Суми : Університетська книга, 2025. 428 с. .

3. Вільчковський Е., Денисенко Н., Шевченко Ю. Інтеграція рухів і музики у фізичному розвитку дітей старшого дошкільного віку : Навчально- методичний посібник. Тернопіль : Мандрівець, 2011. 128с.

4. Загородня Л. Фізичне виховання дітей дошкільного віку : навчальний посібник / Загородня Л., Тітаренко С., Барсуковська Г.; за заг.ред. Л. Загородньої. Суми : Університетська книга, 2018.

5. Загородня Л. Фізичне виховання дітей дошкільного віку : навчальний посібник / Загородня Л., Тітаренко С., Барсуковська Г.; за заг.ред. Л. Загородньої. Суми : Університетська книга, 2024. 272с.

6. Фізкультурні свята та розваги у дошкільному навчальному закладі/Упорядник Н. Сабран. Кременець : ВЦКОГПА ім. Тараса Шевченка, 2018. 112с.

Допоміжна

1. Витоки здоров'я дитини: Навчально-методичний посібник до базової програми розвитку дитини дошкільного віку «Я у світі». Денисенко Н., Лупінович С, Михайліченко А., Лиходід Л. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 156с. (Фізичний розвиток).

2. Денисенко Н. Формування у молодших дошкільників основ свідомого ставлення до власного здоров'я : навчально-методичний посібник. Київ : Наш час; Харків : Ранок, 2010. 95с.

3. Єфименко М. Програма з фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку «Казкова фізкультура». Тернопіль : Мандрівець, 2014. 52с.

4. Єфименко М., Мельніченко Ю. Програма з фізкультурно-корекційної роботи у дошкільних навчальних закладах за авторською естетико-оздоровчою системою «Горизонтальний пластичний балет (пластик-шоу)» [Текст] : для використання в дошк. навч. закл. Ін-т інновац. технологій і змісту освіти. Вінниця : Нілан, 2015. 55 с.

5. Лохвицька Л. Програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку «Про себе треба знати, про себе треба дбати». Тернопіль : Мандрівець, 2014. 120 с.

6. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей молодшого дошкільного віку [Н. Гавриш, Т. Панасюк, Т. Піроженко, О. Рогозянський, О. Хартман, А. Шевчук] За заг. наук. ред. Т. Піроженко. Київ : Українська академія дитинства, 2017. 80 с.

7. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей середнього дошкільного віку [Н. Гавриш, Т. Панасюк, Т. Піроженко, О. Рогозянський, О.Хартман, А. Шевчук]; За заг. наук. ред. Т. Піроженко. Київ : Українська академія дитинства, 2017. 80 с. Лист МОН України № 22.1/12-Г-210 від 16.04.2019

8. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку [Н. Гавриш, Т. Панасюк, Т. Піроженко, О. Рогозянський, О. Хартман,

А. Шевчук]; За заг. наук. ред. Т. Піроженко. Київ : Українська академія дитинства, 2017. 82 с.

9. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О. Білан, Л. Возна, О. Максименко та ін. Тернопіль : Мандрівець, 2022. 216 с.

10. Я у Світі. Програма розвитку дитини від народження до шести років / Аксьонова О., Аніщук А., Артемова Л. [та ін.]; наук. кер. О. Кононко. Київ : ТОВ «МЦФЕР-Україна», 2019. 488с.

Інформаційні ресурси

1. Завдання, засоби і форми фізичного виховання дошкільників – fizvosp.org.ua/article.php/20090826141606171.

2. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>

3. Закон України «Про дошкільну освіту» : Закон України від 06.06.2024 № 3788-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20>

4. Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

5. Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія. URL: <http://www.kogpi.edu.te.ua/>

6. Методика навчання основних рухів – <http://uadocs.exdat.com/docs/index-187003.html?page=11>.

7. Методика розвитку рухових якостей у дошкільників – knowledge.allbest.ru/.../3c0b65625a3bc68b5d43b88521316d37_0.h...

8. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/>

9. Національна бібліотека ім. В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

10. Пошук по українському вебу, конференціях. URL: <http://www.el.visti.net>

11. Проведення рухливих ігор в структурі організації днів здоров'я – <http://ua.textreferat.com/referat-518-3.html>.

12. Ранкова гімнастика для дошкільників – doshkolenok.kiev.ua/zdorovje.../485-rankova-givnastuka.htm.

13. Роль рухливих ігор в забезпеченні здорового способу життя дитини – <http://ukrref.com.ua/?id=NTIxOA%3D%3D>.

14. Роль рухливої гри в розвитку основних рухів у дітей молодшого дошкільного віку – <http://sprosimam.org.ua/a/rol-rukhlivoi-gri-v-rozvitku-osnovnikh-rukhsu-u-ditei-molodhogo-doshkilnogo-viku>.

15. Рухливі ігри – http://abetka.ukrlife.org/g_rukh.htm.

16. Рухливі ігри в дошкільному навчальному закладі – <http://www.referatnatemu.com/49464>.

17. Технологічні основи фізкультурного тренування старших дошкільнят – <http://refs.co.ua/75452->

[Tehnologicheskie osnovaniya fizkul turnoiy trenirovki starshih doshkolnikov.html](http://refs.co.ua/75452-Tehnologicheskie-osnovaniya-fizkul-turnoiy-trenirovki-starshih-doshkolnikov.html).

18. Фаховий коледж КОГПА ім. Тараса Шевченка. URL: <https://kogpa.edu.ua/uk/fakhovyi-koledzh>.

19. Фізичне виховання в сучасних умовах – posmishka.org/.../fizichne-vihovannya-v-suchasnnih-umovah-nestand...

20. Фізичне виховання дітей влітку – dnz71.edu.vn.ua/news/34.html.

